

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
511584

Uw brief van
02 mei 2013

Uw referentie
2013Z08908

Datum 28 mei 2013

Betreft beantwoording Kamervragen leden Duisenberg en Straus (VVD) over
Europese MOOC's

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van de leden Duisenberg en Straus
(VVD) over het bericht "Bumpy start for Pan European MOOC's".

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk
2013Z08908.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

2013Z08908

Vragen van de leden Duisenberg en Straus (VVD) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over "Bumpy start for Pan European MOOCs" (ingezonden 2 mei 2013)

1. Bent u bekend met het ScienceGuide-bericht "Bumpy start for Pan European MOOCs"?¹

Ja.

2. Bent u bekend met Open Educational Resources (OER) en Massive Open Online Courses (MOOC's) en bent u bekend met het OpenupEd-initiatief; een pan-Europees platform voor MOOC's waaraan ook de Nederlandse Open Universiteit deelneemt?

Ja.

3. Is het waar dat in de Verenigde Staten 32% van de studenten minimaal één online cursus volgt? Kunt u een inschatting geven van het aantal studenten dat in Nederland gebruik maakt van online onderwijs?

Als ik me beperk tot hoger onderwijs is de enige mij bekende bron waarin een vergelijkbaar cijfer gepresenteerd wordt het rapport "Going the Distance: Online Education in the United States, 2011" van de Babson Survey Research Group. Daarin wordt het aantal studenten aan graadverlenende instellingen voor postsecundair onderwijs dat zich voor ten minste één online module inschrijft in het najaar van 2010 geschat op 31,3% van het totale aantal inschrijvingen. Een jaar later is het aantal inschrijvingen voor een online cursus in het najaarsemester van 2011 gestegen naar 6.7 miljoen, een toename van 570.000 studenten ten opzichte van het jaar daarvoor (<http://www.onlinelearningsurvey.com/highered.html>).

Hoeveel studenten in het Nederlandse hoger onderwijs gebruik maken van online onderwijs is niet bekend. De studenten aan de Open Universiteit kunnen aangemerkt worden als studenten die online onderwijs volgen. In 2011 verwelkomde de OU 5.750 nieuwe studenten. Gedurende dat jaar hadden 25.938 studenten de beschikking over inschrijvingsrechten. Vele van de overige universiteiten en hogescholen bieden online onderwijsmateriaal aan, zoals webcolleges, en in toenemende mate ook open leermateriaal. Voorts bieden ook de particuliere onderwijsinstellingen die in het hoger onderwijs actief zijn online onderwijs aan. Hiervan bestaan geen centrale registraties.

¹ <http://www.scienceguide.nl/201304/bumpy-start-for-pan-european-moocs.aspx>

Opvallend is de recente toename van het aantal studenten die deelnemen aan *open* online onderwijs. Op Coursera, een platform voor massive open online courses (MOOC's) dat in april 2012 is gestart, hadden zich in mei 2013 3.5 miljoen 'studenten' ingeschreven voor een van de 370 cursussen van de 69 universiteiten die toen bij Coursera waren aangesloten. Ook het aanbod van open courseware is de laatste tien jaar wereldwijd sterk toegenomen.

4. Welke mogelijkheden ziet u voor ICT ondersteund leren in het algemeen en MOOC's in het bijzonder voor het onderwijs in Nederland? Zijn er initiatieven om dit te bevorderen of bestaan er regulerings- of wettelijke beperkingen die een ontwikkeling in de weg staan? Zo ja, welke?

ICT-ondersteund leren en open online onderwijs bieden voor het Nederlandse hoger onderwijs grote kansen. Open online onderwijs breekt door, en het Nederlandse hoger onderwijs heeft de potentie om een van de koplopers te worden. In SURF werken hogescholen, universiteiten en onderzoeksinstituten sinds 1987 samen aan grensverleggende ICT-innovaties, met als doel de kwaliteit van het hoger onderwijs en onderzoek te verbeteren. Open online onderwijs, MOOC's en Open Educational Resources zijn prominente aandachtsgebieden binnen SURF, onder meer binnen het innovatieprogramma Open Educational Resources.

Een prominent overheidsinitiatief op het gebied van Open Educational Resources is Wikiwijs, dat in 2010 gestart is en waaraan ook het hoger onderwijs deelneemt. Wikiwijs is een open op internet gebaseerd platform, waar docenten open leermiddelen kunnen vinden, gebruiken (door)ontwikkelen en delen. Wikiwijs richt zich niet op leerlingen en studenten.

Nederland steunt de OER Declaration van UNESCO, en is betrokken bij het Opening up Education initiatief van de Europese Commissie.

Op dit moment ben ik mij aan het oriënteren op wat MOOC's voor het hoger onderwijs kunnen betekenen en wat de rol van de overheid hierbij zou kunnen of moeten zijn. Opheffen van mogelijke belemmeringen in wet- en regelgeving voor de geschetste ontwikkeling maakt hiervan deel uit. Ik heb uw Kamer toegezegd hierover in het komend najaar een beleidsbrief te sturen.